

Til: Stein Lier-Hansen
Fra: Styret i Designindustriens bransjeforening
Dato: 14. mars 2020
Sak: Tiltaksforslag fra styret i Designindustrien, etter styremøte 14. mars 2020.

Design- og ferdigvareindustrien sysselsetter 60.000 årsverk rundt i landet, og av produksjonen på 120 mrd kr ble i 2019 om lag 65 mrd kr eksportert. Innen denne sektoren som blant annet omfatter møbel, belysning, glass/porselen, tekstil, interiørvarer, sport mv. risikerer vi bortfall/tap av en rekke gode norske eksportbedrifter og i utgangspunktet sunne livskraftige arbeidsplasser, som det har tatt en årrekke å bygge opp.

Dette vil skje hvis ikke nye og mye sterkere tiltak settes i verk og kommuniseres ut av regjeringen veldig raskt for å hindre at selskaper går konkurs eller foretar disponeringer som medfører reell nedbemanning eller reduserer driften mye ned. Det er nå massiv permitteringsrisiko og hvis ikke tiltak på likviditetssiden vil det komme massive oppsigelser. Det er avgjørende å holde bemanningen i gang og kostnadene nede, en nedstengning vil gjøre det svært vanskelig å komme i gang igjen.

Styret for Designindustrien har i møte 14. mars følgende forslag til tiltak:

1. Det må tilføres likviditet raskt

Det er viktig å få på plass låneordninger, endre krav til utlån, garantier og utsette/frita betaling av skatter og avgifter. Men økt gjeld nå vil for mange bedrifter bety at de ikke klarer betale dette ned senere, så det må også komme ordninger for gjeldsreduksjoner.

a) Strakstiltak som bedrer likviditeten

-Utsettelse av betaling av offentlige avgifter og skatter (i prioritert rekkefølge):

Arbeidsgiveravgiften:

Arbeidsgiveravgiften kan midlertidig settes til null fra nå av for de som holder hjulene i gang og de som ikke permitteres.

I tillegg utsette betaling av 1. termin 2020, som forfaller mandag.

En annen mulighet er å sette arbeidsgiveravgiften til null for bedrifter som benytter bedriftsintern opplæring (BIO) fra nå og fremover. Det kan gjøre at flere utnytter muligheten til aktiv opplæring av ansatte for fremtiden.

Permitteres de ansatte betaler jo ikke arbeidsgiver uansett. Permitteres det delvis hjelper bortfall av arbeidsgiveravgift for den lønnskostnaden bedriftene har igjen.

Merverdiavgiften:

Betaling utsettes til høsten.

CO2-avgiften for bedrifter i ikke-kvotepliktig sektor,

Den nye særnorske CO2 avgiften for ikke-kvotepliktige bedrifter innført 1.1 settes til null fra 1.1.2020. Kraftselskapene får refusjon, som tilbakebetales til industrien.

Fritak for effektavgiften på el

Settes til null fra 01.01.2000, og fritak ut 2020.

-Kriselån til produksjonsbedrifter som må stenge ned pga. smittede og videre smitterisiko, rask søknadsbehandling.

-Akselerere offentlige innkjøp/prosjekter fra norsk industri. Og at ved offentlige innkjøp kan leverandører i norsk industri fakturere umiddelbart etter ordrebekreftelse og få umiddelbar betaling, evt. korte ned avtalte betalingsfrister til minimum

-Stille offentlige garantirammer (f. eks. gjennom GIEK) som kan brukes mot industriens utenlandske underleverandører for å sikre bedriftenes innkjøp, og lempe på tilbakebetalingsfrister på GIEK

- Pålegge eller anmode bankene å fravike covenant krav til lånetakerne på låneengasjement frem til situasjonen er normalisert («grace period») og strekke seg langt i å godta utsettelse på nedbetalingen av lån. Statlig garantiordning eller som motkrav for eventuell støtte mot banknæringen og deres situasjon

-Periodekreditter / sesongkreditter med statlige garantier enten i regi av Innovasjon Norge eller med statlige garantier opp mot bankene vil avhjelpe i en kritisk periode frem til høsten/ utbruddet avtar

b) Gjeldsreduksjonstiltak, som også bedrer likviditeten nå

Lån bedriftene har i Innovasjon Norge kan gjøres om til tilskudd ved å utvide Innovasjon Norge sin mulighet til å konvertere hele eller deler av lån gitt til bedriftene over til stønad/egenkapital.

I tillegg utvide lånerammene for slike lån som særlig hjelper små, yngre vekstbedrifter - med mulighet for kriselån banker ikke vil kunne gi bedrifter som ikke tilfredsstillt covenants fra bankene i dagens situasjon, samt lempe på tilbakebetalingsfrister frem til normalsituasjon inntreffer. Dette vil øke aktiviteten for utvikling av bedriftene i stedet for permitteringer og stans i en positiv utvikling.

2. Andre tiltak som også vil få opp aktiviteten når denne krisen er over.

Fordelingspolitiske virkemidler viker til fordel for å sikre likviditet i bedriftene, formueskatten utsettes og vurderes fjernes i denne krisen.

Eksportstøtteordninger og statlige vekstfond for økt kapitaltilgang for landbasert industri / ferdigvareindustrien må på plass nå for å støtte arbeidet med å kompensere for inntektsbortfall fra det norske markedet og øke veksttakten raskere igjen i og etter denne krisen. Her har Norsk Industri sendt inn en rekke forslag tidligere, som også er utprøvd i et pilotprosjekt av Innovasjon Norge/DOGA.